

VESTI
IZ SLOVENIJE

TIP TITOVSKEGA zastopnika. — Za poslanika Jugoslavije v Belgiji je postavljen Laza Latinović. Ta Laza Latinović je v Argentini. Zanesljive vesti sin pravoslavnega duhovnika v Bosni. Njegov oče je bil velik srbski nacionalist, je imel v srbskih političnih krogih velik ugled. Zato je mladi Laza tudi dobil štipendijo Kralja Aleksandra za visokošolske študije v Pragi. Tam v lepi češki prestolnici je mož gosposko živel. Bil je še študent, pa je že imel svoj avtomobil. Med tovariši je bil nepriljubljen. Sumnili so ga, da za nekoga vohuni. Nekateri so trdili, da vohuni za dvorsko pisarno in pošilja zaupna poročila o vsakem štipendistu in celo o vsakem drugem jugoslovanskem dijaku v Pragi. Drugi so pa trdili, da je Laza levičar in komunističen tajen agent. Reklj so, da dela vse po nalogu in za račun tamkajšnje praške kominterne. Od tam prihajajo tudi denarji, so dodajali v razgovorih.

Ko je nastala civilna vojna v Španiji, jo je Laza pobral tja. Kaj je delal v Španiji se ne ve ali ve se, da je takrat, ko so bili španski komunisti poraženi in bežali v Francijo, tja z njimi pribežal tudi Laza. Drugi jugoslovanski komunisti so bili internirani dokler so prebivali v Franciji, Laza pa ne. Jugoslovanski konzul v Marseille ga je imenoval za nekako zvezo in mož je bil svoboden in se je spremljal po mestu, zraven pa še imel nekaj plače. Med vojsko je gospod Latinović bil v Švici. Veliko je delal za organizacijo titovskih komunistov. Takoj po vojni so ga imenovali za generalnega konzula v Marseille. Po značaju, pravijo, da je to zahrbtn, brezobziren človek.

SODELOVANJE MED kominformisti in nacisti. — V Nemčiji in v emigraciji sodelujejo skupine bivših nacistov in kominformistov. Nabralo se je v tem oziru toliko dokazov, da dvoma o tem sodelovanju ni več. Dokazani so posamezni dogodki sodelovanja posebno v Italiji in v Argentini. Sodelujejo in skupne akcije vodijo kominformistični komunisti, nacisti in zastopniki nekdanjih satelitskih hitlerjevskih režimov po deželah srednje Evrope. Trdijo, da

VELIKI PROTAMERŠKI
IZGREDI V INDOKINI

Saigon, Indokina. — Dijaki in delavci, noseči zastave nove komunistične vlade, ki ji načeljuje po Moskvi podprt Ho Či Minh, so več ur demonstrirali in razgrajali po ulicah v protest proti navzočnosti dveh ameriških rušilcev, ki sta zasidrana v pristanišču. V spopadih in praskah je bilo osem oseb ranjenih.

Demonstrantje, ki jih je bilo 4,000, so požgali tržnico, preden jih je razgnala francoska policija s plinskimi bombami.

Demonstrantje so sneli francosko in ameriško zastavo, ki sta bili razvešeni na čast ameriških rušilcev. Požgali so tudi petnajst hiš in razbili več tovornih avtov. Med izgredi so demonstrantje kričali: "Dol z ameriško pomočjo! Živel Ho!"

Mož Trdoživ z dveme
streloma v glavi

Columbus, O. — Charles W. Fisher, 76 let stari prebivalec Londona, O., je danes še živ, dasi se je dvakrat ustrelil v glavo. Ustrelil se je s puško kalibra 22 in nabito s šibranimi za ptice.

Metropolitan opera bo podala v
Clevelandu sijajne predstave

RITA SAYAG

JAN PEECE

V clevelandskem mestnem avditoriju bo gostovala od 10. do 15. aprila Metropolitan operna družba, ki nam bo podala več sijajnih opernih predstav.

Ena posebno popularnih je "La Boheme," ki bo podana v torek zvečer, 11. aprila. Glavne vloge bodo imeli Bidu Sayag, Frances Greer in Jan Pearce.

V petek bo podana Tosca, v soboto večer Manon Lescaut. V Tosci bo nastopila tudi bolgarska umetnica Ljuba Welitsch.

Druge operne predstave bodo: v ponedeljek večer Samson et Dalila.

V sredo večer Faust, v četrtek zvečer Lohengrin.

V petek popoldne bo Aida, v soboto popoldne Carmen.

Vstopnice si lahko že sedaj naročite po pošti od Northern Ohio Opera Ass'n, Union Bank of Commerce Bldg., Euclid Ave. in 9. St., Cleveland 14, Ohio. Cene so: \$1.20, \$2.40, \$3.60, \$4.80, \$6 in \$7.80, vključno davek.

MARŠAL TITO SE ŽURI
S KOLEKTIVIZACIJO
KMETIJSTVA

BEOGRAD. — Aleksander Ranković (bivši krojaški pomočnik), minister notranjih zadev in vrhovni poglavar OZNE, je v nedavnem volitvenem govoru povedal, da je zdaj v Jugoslaviji kolektivizirana že ena četrtina vse orne zemlje.

Povedal je, da je zdaj v Jugoslaviji 6,798 kolektivnih kmetij (kolhozov) s 4,702,047 akri zemlje in 353,872 družinami. To pomeni, da je zdaj v kolhozih 25.9 odstotka vse jugoslovanske orne zemlje.

Naglico, s katero Titov režim kolektivizira kmetije, sodimo lahko po dejstvu, da je ob koncu leta 1948 jugoslovanska vlada izjavila, da je kolektiviziranih samo 1,318 kmetij s 60,000 družinami in 75,800 akri zemlje.

(Jugoslovanski kmet se torej res naglo pretvarja v "samostojnega gospodarja na svoji" zemlji. . . .)

Osem oseb ubitih
v prometni nezgodi

Rockton, Ill. — Osem oseb je bilo na mestu ubitih, ko se je avto, v katerem so se vozili, zaletel na nevarnem ovinku v težko motorno vozilo, s katerim dovažajo olje na gasolinske postaje.

Češka šampionka
ostane v Londonu

London. — Aja Vrzanova, ki je svetovna šampionka v drsnju in je nedavno prispela v Anglijo, je izjavila, da bo raje ostala kot politična begunka v Angliji, kakor da bi se vrnila v svojo domovino Češko.

KONGRES JE DAL TRUMANU RAZUMETI, DA
BO UKINJENA KONTROLA NAJEMNIN

Predsednik je zahteval enoletno podaljšanje stanovanjske kontrole. — Zadeva pride prihodnji mesec pred senatni odbor.

WASHINGTON. — Kongres je dal predsedniku Trumanu razumeti, da po 30. juniju najbrž ne bo več nobene kontrole cen najemnin ali rentov. Poslal mu je namreč račun o denarju, v katerem so tudi vsote, ki so namenjene za plačilo uslužbencev, ki so zaposleni v agenciji za kontrolo najemnin.

Kongres je izgotovil račun, val enoletno podaljšanje stanovanja se dobi posebne vsote denarja za vzdrževanje raznih vladnih agencij v fiskalnem letu, ki se konča meseca junija.

V tem računu je tudi \$4,000,000 za vzdrževanje Housing expediterja Tighe K. Woodsa. Od te vsote naj bi se porabilo \$2,300,000 za plačilo uslužbencev tega urada, preostanek, \$1,400,000, pa naj bi bil za poslovne izdatke, za katere je zahteval Woods \$3,600,000.

Predsednik Truman je zahteval enoletno podaljšanje stanovanjske kontrole; — tozadevne raprave in zasliševanja pred senatnim odborom bodo prihodnji mesec.

V Italiji je zastavkalo blizu pet milijonov
delavcev v protest proti nameram vlade

Protestni štrajk vodijo komunisti. — Delavcem, ki so člani nekomunističnih unij, je bilo naročeno, naj ne sodelujejo v stavki

RIM. — V Italiji je zastavkalo blizu pet milijonov po komunistih vođenih delavcev. Preden se je stavka začela, so avtobusov je bil v mnogih meksplodirale tri bombe; ranjena je bila samo ena oseba.

12-urni štrajk je sklical po komunistih dominirana Generalna delavska federacija, in sicer v protest proti nameram vlade, da slednja ojači policijo, da bi avtorizira prepoved političnih demonstracij.

Nekomunistične unije so bojkotirale stavko in njihovim članom je bilo naročeno, naj se izogibajo vsakih masnih demon-

stracij, naperjenih proti vladi premierja de Gasperi.

Promet polične železnice in stih popolnoma ustavljen. Zaradi generalne stavke je bil ukinjen tudi obrat v mnogih velikih industrijah, toda prodajalne so ostale odprte. Železnice, plinske, električne, telefonske, vodna naprave in bolnišnice ni

so bile prizadete po tej stavki.

Dinamične bombe so eksplodirale na glavnem stanu de Gasperijeve stranke krščanskih demokratov in v neki komunistični pisarni.

Iz raznih naselbin

CHICAGO, Ill. — Pri fari sv. Štefana bomo imeli od nedelje 26. marca naprej sv. misijon, ki ga bo vodil p. Odilo Hajnšek. On je izvrsten govornik in kar vem, da bo cerkev nabito polna vselej.

Zadnje dneve je bila smrtna kosa zelo aktivna. Umrli so: Frank Lauter, star nad 80 let, John Troha, star 75 let in John Lajner, ki ga je zadela kap. Mr. tvo so našli na njenem domu Kristino Hary. Umrli je tudi Mrs. Mary Jurga, ki je bila zelo delovna in pridna, kadar je šlo za kakšno dobro stvar. Vsem pokojnim želimo miren spocitek, preostali pa globoko sožalje.

Na bolniški postelji se nahajajo: Mrs. Agnes Rom in Mrs. Agnes Ribnikar. Ta se nahaja v bolnišnici sv. Ane. Bila je zaveda od avta in hudo poškodovana. Mrs. M. Kremec se tudi nahaja na bolniški postelji. Vsem želimo ljubelega zdravlja. — J. M. zastop.

EN SAM TRENUTEK VAŠE NEPAZLJIVOSTI
LAHKO POVZROČI SMRT IN RAZDEJANJE

Clevelandska policija svari ter priporoča, naj pazimo pri vožnji z avtom, ker en sam trenutek nepazljivosti, naglice, jeze ali trme lahko povzroči smrt in razdejanje.

Boďte vlnudni kadar vozite ali greste peš čez cesto. Storite to zaradi sebe in drugih, priporoča policija. Izplača se koncem konca, če damo drugim prednost, voznikom ali pešcem. Prednost ali vsaj njih pravico. S tem pre-

Governer Lausche ne
bo agitral za primarne
volitve v maju

Governer Frank J. Lausche, ki je ena najnenavadnejših političnih osebnosti, se je odločil, da ne bo osebno napravil nobene kampanje za primarne volitve, ki bodo 2. maja.

Lausche, ki bo zdaj kandidat že za tretji governerski termin, si mora najprej zagotoviti demokratsko nominacijo v maju, da bo lahko kvalificiran kandidat v novembru. V primarnih volitvah bosta nastopila kot njegova protikandidata Clarence H. Knisley iz Columbusa in Joseph Torok iz Youngstowna.

Vsi drugi kandidati so že na svojem kampanjskem delu, celo zvezni senator Robert A. Taft, ki nima nobenega protikandidata je med njimi, samo governer Lausche pravi, da ne bo vodil nobene kampanje in da bo govoril samo na onih shodih, ki jih je že poprej določil.

DAJ BRAT, DAJ SESTRA, SPOMNI SE BEGUNCEV S KAKIM DOLARJEM

Razne drobne novice iz
Clevelanda in te
okolice

Ne prezrite—

Na 3. strani današnjega lista prinašamo poročilo iz tržaške "Demokracije," ki opisuje, kako so komunisti oskrunili pogreb zavednega Slovenca, Franca Bandija, doma iz Doline pri Trstu. Pokojni je neak Lovrenca Bandija iz Clevelanda.

Četrta obletnica—

V petek ob 7:45 bo darovana v cerkvi sv. Vida maša za pok. Helen Pevec ob priliki 4. obletnice njene smrti.

Pokojna Angela Marko—

Pokojna Angela Marko ni bila članica dr. sv. Cirila in Metoda št. 18 SDZ, kakor je bilo pomotoma poročano, temveč družstva sv. Ane št. 4 SDZ.

Porota belcev spoznala
za krivega belega
morilca črncev

Kosciusko, Miss. — Porota, ki je sestojala iz samih belcev, — farmarjev in delavcev — je spoznala 25 let starega belca Windol Whitta za krivega umora zamorskih otrok, toda se ni mogla zediniti glede njegove kazni. Na podlagi pravoreka porote pa je postala kaznen dosmrtnega zapora mandatorična in sodnik J. P. Coleman ga je obsodil v dosmrtno ječo.

Ko je poslal sodnik poroto k posvetovanju, je izjavil in ji naročil: "Država Mississippi se izvija iz svojega temnega mraku. Pojdite in storite svojo dolžnost!"

Witt, ki je vojni veteran, je bil sojen za umor 4-letne deklice Ruby Neil Harris, ki je bila s svojim 12-letnim popol-bratom in 8-letno popol-sestro Mary umorjena v noči 8. januarja na domu zamorskega farmarja-najemnika, Thoma Harisa.

Druga dva obtožena, tudi oba belca, 38-letni bivši kaznjene Leon Turner, in Malcolm Witt, 27-letni Windolov brat, zdaj čakata na obravnavo. — Farmar-najemnik je bil paraliziran od krogle.

Poizvedovalni kofček

Neka "Franžetova," doma iz Sostra pri Ljubljani, Slovenija, sedaj živeča v Ameriki, bi rada zvedela, kje se nahaja Kamnarjeva Reza, tudi doma iz Sostra. Če želi dotična zvedeti kaj več, naj se obrne na njeno hčer, ki se nahaja tu v Ameriki in katere naslov je: Ivana Okorn, roj. Cezar, 71 Bleacher St., Brooklyn, N. Y.

NAJNOVEJŠE VESTI

Washington. — Kongres je snoči zavrgel predsednikovo zahtevo ter odklonil predloga za uzakonitev — \$2,000,000,000 programa za gradnjo hiš (housing program). Predloga je priporočala 50-letno jamstvo in 3% posojila za gradnjo hiš za 250,000 družin s "srednjimi dohodki."

Boston. — Zbornica poslancev države Massachusetts je šla snoči na rekord kot prva država, ki je dala mladini, katere obiskuje katoliške in druge verske šole, iste privilegije proste vožnje z avtobusi, kakor jih uživa mladina, ki obiskuje javne šole.

Oblačno in bolj mrzlo danes in zvečer. Od časa do časa netačanje snega. Jutri oblačno in popoldne bolj toplo.

Tri na dan

Slišimo, da je onjava žosi spokorjeno prišla nazaj k demokratskemu klubu 23. varde.

Žosi so svarili, naj ne leti za Wallasom, ki bo pogorel in žosi bo obsedela na dilci. Kakor oskubena šraka. Pa ni nič pomagalo.

Za demokratski klub 23. varde ni prav nič častno, če ima take člane. Mora biti na zelo slabih nogah, da take sprejema na zaj. Ven ž njimi, predno vam zopet vse skupaj ne zbrzdajo.

Vremenski
prerok
pravi:

AMERIŠKA DOMOVINA

(JAMES DEBEVEC, Editor) Cleveland 3, Ohio
6117 St. Clair Ave. Henderson 1-0628
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA

* Za Zed. države \$8.50 na leto; za pol leta \$5.00; za četrt leta \$3.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$10.00 na leto. Za pol leta \$6.00, za 3 mesece \$3.50.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$8.50 per year; \$5.00 for 6 months; \$3.00 for 3 months.
Canada and all other countries outside United States \$10 per year. \$6 for 6 months, \$3.50 for 3 months.

MARCH 1950
SUN MON TUE WED THU FRI SAT
1 2 3 4
5 6 7 8 9 10 11
12 13 14 15 16 17 18
19 20 21 22 23 24 25
26 27 28 29 30 31

Entered as second class matter January 6th 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd 1879.

83 No. 58 Thurs., March 23, 1950

Vračanje k Bogu

V Ameriki so knjige verske vsebine, oziroma pripovedna dela z versko vsebino odnekaj zelo priljubljene in popularne, v poslednjih letih pa je zanje vedno večje povpraševanje in vedno boljši trg.

Zakaj to zanimanje za religiozna dela? Pisatelji, založniki, psihiatri in verski voditelji so si edini v tem, da je zanimanje za verske knjige poživilo potek zgodovine naših dni. Milijone ljudi je bilo do dna duše razočaranih v svojih pričakovanjih in pričeli so uvidevati, da znanstveni in materialni napredki ni dovolj za uteho srca in zadostitev najglobljim občutjem.

Dve svetovni vojni z dvema svetovnima depresijama med njima, sta omajali človekovo zavest, da bi mogla priti rešitev z njegovim lastnimi prizadevanji brez duhovne, božje pomoči. Poizkus, da bi se preneslo pravila materialnega napredka v moralen in socialen svet, se je izkazal za zmoto in izjalovitev. Vojne grozote in spremljajoča jih vzburljavanja, kar vse je kronal brezbožni komunizem s svojo brezobzirno brutalnostjo, s katero je ponižal človeka na brezpravno žival, vse to je povzročilo, da so se poštenji ljudje, ki so bili sicer versko mlačni in brezbržni, začeli zopet zatekati k Bogu ter pri njem iskati pomoči svoji revščini in razdvojenosti.

Ljudje so se spet pričeli zatekati k branju literature s krščanskim pogledom na svet, ker čutijo, da je "religija" mehaničnega napredka in etičnega humanizma plehka in brezpomembna.

Nekateri hočejo povečano zanimanje javnosti za religiozne in krščanske knjige omalovažiti, češ da je to samo nekaj "beg" iz sedanosti. Seveda je! Toda ničesar napakega ni, če kdo zbeži od zmote k resnici, od krivice k pravici. Saj smo že mi vsi skupaj potratili mnogo svojega časa z "begom": od nevednosti in ignorance k študiju in učenju; od gladi k nasitenju, od boleznih k zdravniški pomoči, ki nam je vrnila zdravje. Vprašanje je: beg — odkod in kam? Prav je, pobegniti iz teme v svetlobo, in to je tisti beg, katerega tako številni čitatelji verskih knjig iščejo in katerega so mnogi tudi našli.

Povratak versko mlačnega človeštva k Bogu nam bo tolikanj bolj razumljiv, če vam navedemo sledečo vest, ki je samo eden izmed tisočih drobec, ki sestavljajo temo črne groze, ki se je zgrnila na trpeče človeštvo. — V Državni založbi Slovenije je izšla v prevodu knjiga ruskega profesorja A. V. Mišulina "Zgodovina starega veka," tiskana v Mohorjevi tiskarni v Celju. V tej knjigi čitamo na strani 7 v poglavju o štetju let: "V današnji dobi rabijo krščansko štetje. Kristjani štejejo čas od 30. leta vladanja rimskega cesarja Avgusta. Tedaj se je po izročilih rodil Jezus Kristus. Znanost je dokazala, da sploh ni živel nikar Kristus. Toda mnogi so začeli verovati vanj (kristjani)."

Že iz tega primera lahko spoznamo, kako spoštujejo slovenski komunisti versko prepričanje slovenskega ljudstva, ki je v celoti krščansko.

Tema se širi

Bolgarski oblastniki niso bolgarskemu ljudstvu dolgo povedali, da so Zedinjene države ukinile diplomatske odnose z Bolgarijo. Vse, kar je bolgarsko ljudstvo moralo neprestano poslušati, so bile groteskne storitve o grozanski zaroti, v kateri je do vrata tičal ameriški poslanik Donald Heath z bivšim bolgarskim premierjem, katerega je dal usmrtiti njegov naslednik. In vse, kar je madžarsko ljudstvo zvedelo o Amerikancu Robertu Vogelerju, je bila obtožba napram njemu in njegovo "priznanje," ki ga je podal pred teatralno inscenirano obravnavo, ki jo je vodil isti tožilec, kateri je nastopal v isti vlogi v obravnavi proti Laszlo Rajku, madžarskemu ministru za zunanje zadeve, ki je bil obsojen na smrt in obešen. Te vlade se poslužujejo istih sodnih metod za izveličenje "priznanj" pri svojih lastnih državljanih, celo pri svojih voditeljih, kakor pri inozemcih.

Kaj vedo Bolgari in Madžari, Romuni in Čehi, Poljaki in Rusi o Zedinjenih državah, razen da smo saboterji in špijoni, izkoriščevalci in vojni hujskači? Najbolj žalostno dejstvo je, da ni nobene poti, ki bi nam bila odprta, da bi nesrečna ljudstva teh držav lahko poučili o resničnem stanju stvari. Železna zavesa, ki so jo loputnili do tal, je tesno zaprta.

Francoski neodvisni list "France Soir" je 26. decembra objavil razgovor, ki ga je imel Tito z njegovim popisnikom v Beogradu. Tito je izjavil, da sovjetska komunistična partija zelo greši, ker hoče vsiliti mednarodnemu delavskemu gibanju tri napačne ideje in sicer:

1. Da je sovjetska komunistična partija nezmotljiva v svojih sklepih do drugih strank. 2. Da lahko samo Rdeča armada s svojo zaščambo uvede novi socialistični red. 3. Da je nemogoče uresničiti socializem brez pomoči Sovjetske zveze.

Če te očitke obrnemo na Tita, potem veljajo tudi za

NOVINE

ZA SLOVENCE "SLOVENSKE KRAJINE" V AMERIKI

Presmec

Štirideset matrnikov je držalo svoje pravice. Sever je pil hajo i nikak ga ne bilo mogoče staviti. Samo sunce je zato itak dobilo tudi svojo moč i če je bilo količkaj zavetja, se je delalo protoletje. Pod bregom k bereki na Zatoni bi človek skoro lahko na zemljo legno, tak je bilo toplo. Veter je tam samo telko prišeo, ka je dišavo vijolice raznašao. Ovi den, na Jožefovo, so pri Matajovih prišle prve lastavice. Držijo se bole samo zavetja i sunca pa gnežda v štali. Od duge poti so trudne i odvečera koli štrte že čepijo v gnezdi. Prek dneva samo telko lečejo, ka nekaj muh nalovijo. Vrbe v meki so dobile že mučke. Sosedov Pišta se je že ovi den oglaso z žveglom od vrbovine. Ve je ne sam napravo. Janči, ka je pri njih za hlapca, je k mlini voze pa je pri Curki vrezao nekaj vrbovij šib — edno debelejšo za žveglo, drugo pa drogne — gozovnice — ka de trebalo presmeco delati. Cvetna nedelja je že skoro tu. Zutra de šo na Gibino, te pojdočki vreže nekaj brinja. V soboto pred nedelov enok skrna skoči prek plota v sosedov ograd po dren. Že nekaj dni tak cvete, ka nega drugoga videti žuti cvet. Vrbove šibe je v pojati postavo v krnico pa maio vode nalejao. ka se gozovnice ne posušijo do sobote pa ka vrbinji mučki ostanejo. Letos de delao dva presmeca: ednoga za maloga Pištija, drugoga pa za sebe. Pravi de njegov. Za dečaka samo teiko, ka nekaj bo, ka se že tije dne nazaj veseli, ka de šo z Jančijom na cvetno nedeljo pa ka de imeo svoj presmec. Janči pa mora imeti pravoga. Tak kak iani. Po meši ga je lani vrgeo na streho. Stavo se je lepo z glavov navzgor i zaistno ne nihče umro preminóče leto. Zdj se boji, ka se letos obrne dol. Mamica so celo zimo nekš betežasti pa božzna, če dočakajo novega božiča. Gozovnice je skrbno odebrao. Malo močnejše kak iani. Letos vse bole močno napravi kak iani. Lani so po meši prišli komaj iz cerkve, pa je že začnólo pokati po hrbtaj pa po ramaj. Začnólo so Trnjaričari. Že v cerkvi so ježali bistrické dekile. Če se ne bi bojali lagojega plebanuša pa bistrickij dekov, šteri so tudi tam poleg stali pa presmeco že začnóli obračati pa pri emeri prijemati, bi že tam kakš špót napravili.

De pa vsaki zna, ka je cerkev cerkev i ka se to tam ne spodobí. Vuni pa, kda je začnólo bobnati po hrbtaj, je Janči cialao na tistoga Trnjaričara, kak sta že na fanjšček pri Kobijih navzkriž prišla. Tak ga je večeno na poškao prek hrbta ka ga je skoro vugnolo. Na nesrečo se je presmec razpleo i Janči je odskočo. Tudi so pametni možiki vmes stopili. Te so Trnjaričari kre cerkvi bežali, štirje Bistrickanci pa za njimi. Odzaja za šegestijov so notr izavinoli — te pa zaglednejo plebanuša, ka so ravno vmes stopili. "Ka pa te to nimacie?" Tak te ne prišlo do nikše hujše stvari. Samo za letos si je Janči vse inači z gozovnicami povezoao šibe v presmeci. V soboto je najprle napravo za Pištija, te pa dugo vezao i vezao svojega. Kda je zgotovo, je

probao v pojati, ka je dvakrat zamahno po ponjavi, ka je tam v koti ležala. Dobro je držao, nikaj se ne razplelo. "Zdjaj pa naj gron Trnjarski kaj začne. Plantav de šo domov." — V cerkvi je bilo vse lepo. Med blagoslavljanjem je Janči visiko vzdigno svoj presmec. Tudi spevao je to nedeljo. Kda so pa ven prišli, pa zaglednejo pod gostanam dva žandara. Mirno tam stojita, si nekaj pogučavljeta, z očmi pa švigata okolič, če bi se kde kaj začnólo. "No, te sam zabada letos takši presmec napravo", si je zgučao Janči. Nač ne šteo iti z dečki domov. Držao se je starejšij možkov. Pogučavali so se, kak se je pri Šernekovij vresničilo: Presmec se je lani na strehi dol črno i Šernek so se vjesen, kda so mošt pelali z gorice, smrtno ponesrečili. V klance so se prevgili pa lagev na njih. Janči je prišeo zaskrbljeni domov. "Bog vam daj ta la svete meše," je pravo kak navadno. Te pa šo s Pištijom v škégenj, ka ta metala presmeco na streho. Pištijov se je s omerom lepo gor obrno i se tak stavo. Te luči Janči svojega. Pa se začnó kotati in spadne dol. Ešče enok. Zdjaj se je pa skotao v jarek kak ga dela streha med hižov i štalov i se tam dol obrno i se stavo. Tisto leto je aprila bojna ven vdarila. Janči je bio notri pozvani med prvimi. Poleti je ešče dvakrat pisao domov, te pa ne bilo več glasa od njega.

CHICAGO

Vmro je Janoš Lajner, star 67 let. Zakopani je bio v soboto 18. marca. Sprevod je bio iz cerkve sv. Števana. Zapušča ženo Marijo, 4 hčere i ednoga sina i več vnukov. Rojeni je bio v Čerenšovcaj, v Ameriki je živo 40 let.

Žalosten glas iz staroga kraja smo zvedeli. V Gumilicaj so vmrlj Ana Bojnec (rojena Matjašec iz Veike Polane). Dosegli so starost 77 let. V Čikagi zapuščajo 3 hčere: Katarino Žabčič, Ana Petek i č. sestro M. Serafiko pri slovenskij šolskij sestraj v Lemonti, v Gumilicaj pa hčer Baro Sobočan i svojo sestro Marijo Magdič pa tudi več vnukov i pravnukov. Na smrtni posteli so jo dostakrat z Najsvetejšim obiskali čg. Jožef Bakan. Imeli so velki sprevod s tremi duhovniki, kak je to zdaj jako redko.

STARI KRAJ

V Žižkij so vmrlj Marija Fujs v starosti 82 leti. Imajo v Čikagi 3 sine: Števan, Martin i van, v Torontu pa sina Kazimira, doma pa dve hčeri i sestro Terezijo Farkaš. Fujsova družina ima 26 vnukov i 20 pravnukov. Naj dobra mati v miri počivajo. Celoj rodbini pa naše sožalje! — Tudi v Žižkij so vmrlj Kata Koštric, v starosti 83 let. Imajo 3 sine i 3 hčere doma, v Čikagi pa ednoga sina — Janoša Koštric.

N. v. m. p.!

Brihten računar

Voznik ima sanke napredaj in kupec ga vpraša: "Koliko želiš za sanke. Dam ti 200 dinarjev."

Voznik: "Za to ceno jih ne dam, daj mi 600 kron, pa so tvoje!"

njegov režim. Zato je upravičeno vprašanje: kdo je boljši tat: tisti, ki beži, ali pa tat, ki se je ustavil, ker mu je zmanjkalo sape, in kriči: Primate tatu!?

Misijon v Collinwoodu

Cleveland (Collinwood), O. — "Sveti čas, o zlati čas sv. misijona . . .", nam bodo zapeli pevci v cerkvi Marije Vnebovzete. Sedaj se pa tudi mi vprašajmo, če bomo res porabili ta zlati čas v svoje dobro. Ali se bomo odzvali klicu milosti božje, ki nam jo Bog pošilja po misijonarju — klicu, ki bo morda zadnji v našem življenju.

Pustimo za teh par dni vse posvetne skrbi na stran in porabimo ta čas za zveličanje svoje duše. Vzroka za to imamo dovolj: prvič je letos sveto leto, drugič je postni čas in tretjič, ker je to le v našo lastno dušno korist! Da bo misijon res uspeh, je odvisno od nas samih; predvsem je potrebno, da se udeležimo zjutraj sv. maš, zvečer pridige in ne pozabimo na svete zakramente. Misijon se vrši ves ta in prihodnji teden. Naj noben ne zamudi te lepe prilike, ko si lahko izprosimo obilo božjih milosti zase in za svoje družine in za vso našo faro.

Prav posebno pa vabim članice Oltarnega društva, da se v čimvečjem številu udeležite skupnega sv. obhajila v nedeljo 2. aprila.

Louise Kosmerl, preds.

Za otvoritev Doma na Recher Ave.

Euclid, O. — Cenjeni društveni člani in članice kakor tudi vsi ostali rojaki v Euclidu ste prošni, da se gotovo udeležite seje, ki se bo vršila v petek ob 7:30 zvečer v Društvenem domu na Recher Ave. Prošeni ste, da se udeležite te seje vsi, ki imate dobro voljo kaj pomagati pri otvoritvi novega doma, ki se bo vršila v nedeljo 23. aprila ob eni popoldne.

Vabljeni ste vsi direktorji, društva in posamezne ustanove v naši naselbini, da se gotovo udeležite te seje, kajti to je zadnji klic, ker čas se nam prav hitro približuje in treba je, da se dobro pripravimo z vsem, kar je potrebno za tako pomemben dan. Tudi vsi tisti, ki imate slovenske narodne noše ste prošni, da se pripravite, da boste na mestu na dan otvoritve.

Torej, na svidenje v petek zvečer v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. Z narodnim pozdravom,

George Nagode, preds.

Javna zahvala

Greenwood, Wis. — Precej smo že pozni, saj bo kmalu poteklo že tri mesece odkar smo stopili na ameriška tla. Že takoj v pristanišču sta nas prijazno sprejela dva naša rojaka Domžalca — g. Karol Zajc in prof. Tone Osolnik, za kar se jima prav lepo zahvaljujemo. Prav tako gre naša iskrena zahvala g. p. Ambrožiču in Dr. Basaju za ves njun trud in delo, ki sta ga imela z nami in prav tako vsem uradnikom Katoliške Lige. Lepa hvala tudi Okornovi družini, ki so nas prišli počakati v pristanišče in nas potem spremili do vlaka.

Predvsem pa tisočera zahvala našemu sponzorju g. Frank Artaču-u in njegovi soprogi Mary, ki sta bila tako dobra in prevzela nase težko odgovornost in nam še nadalj vedno rada pomagata. Bog naj jima vse stotero povrne. Ne smemo pozabiti tudi našega dobrotnika g. Alojzija Gosarja, ki je prišel sem nekaj mesecev pred nami in sta se z g. p. Odilom potrudila, da sta nam dobila sponzorja. Prav iskrena hvala tudi njegovemu bratu Franku Gosar in njegovi soprogi Mary, ki sta nas imela kot goste skozi praznike prav do novega leta.

Sprejeli so nas tako gostoljubno in nas vse obdarovali, da si kaj takega niti od daleč nismo pričakovali. Saj so nam nehote

stopile solze v oči — prej tako skromni in zaničevani begunci, a sedaj sprejeti kot najbližnji sorodniki sedeči za isto mizo kot domača družina. Prav lepa hvala tudi Gosarjevimi hčerkam, ki so tudi veliko pomagale. Družini John in Sophie Trunkel ter družini Slabič — hvaležni Bog plačaj! Enako se lepo zahvaljujemo družini Artač, to je staršem našega sponzorja in njihovi hčerki poročeni Ružič. Prisrčna zahvala gre tudi družini Rakovec, saj Bog ve za vaše dobro srce, ki ga imate do begunskih družin. Mi vam ne bomo mogli nikdar povrniti, naj vam Bog vsem stotero povrne. Lepa hvala tudi družini Košček, saj ste tudi veliko darovali. Prisrčna hvala tudi vsem dobrim faranom na Willardu, ki pa ne vemo za vseh imena, da bi se vsakemu posebej zahvalili.

Živimo sedaj v tej lepi novi in svobodni domovini Ameriki, kjer zopet lahko svobodno dihamo in ne več kot nekaj v tabo-rišču. Saj moramo priznati, da je bilo včasih tudi tam lepo, ali še več pa je bilo grenkih in težkih ur. Vsi smo zelo veseli, da smo prišli med Slovence v prijazni Willard, kjer zopet slišimo slovensko pridigo in slovensko petje. K sklepu še enkrat prisrčna zahvala vsem Willardčanom; našim slovenskim rojakom pa pošiljamo prisrčne pozdrave tja v Argentino in Kanado in kjerkoli se še nahajate.

Družini Frank Rihtar in Mihael Sršen.

V Milwaukee smo se le zganili

Milwaukee, Wis. — Priloženo prilagam naročnino za Ameriško Domovino, ker mi bo kmalu potekla in ne bi rada videla, da bi mi jo mogče ustavili, kajti vsak dan težko pričakujem ta list, ki je v njem toliko zanimivega branja.

Res čudno je, da se še dobijo ljudje, ki pravijo, da je v naši stari domovini zelo dobro, ker so pobrali tistim, ki ne trobijo v Titov rog. Radovedna sem, kako bi se jim tukaj dopadlo, če bi prišel nekdo do njih in jim rekel: Ti se kar lepo poberi od tu, se bom jaz sedaj naselil v tvojo hišo, ki si si jo pridobil s trdim delom in prihranki svojih rok.

Tu v Milwaukee smo se Slovenci začeli malo gibati. Na zadnji cerkveni seji je bilo sklenjeno, da bomo letos postavili svojo dvorano in da če bo šlo vse po sreči, se bo pozneje pričelo pa s zidavo nove cerkve. Dvorana nam je potrebna takoj zato, da ko bomo pričeli z gradnjo nove cerkve, da se bo v dvorani lahko vršila služba božja.

Zadnjo nedeljo je društvo Krščanskih mater priredilo velik "card party" in kakor se sliši, so prav dobro napravile. Le tako naprej, da ne bomo vedno ta zadnji. Pozdrav vsem starim in novim naročnikom in čitateljem Ameriške Domovine, kakor tudi vsem v uredništvu in še posebno pa Micki, ki se zelo postavi v novem klobučku. Mary Kokalj.

List za listom pada

New Middletown, O. — Danes, 16. marca, smo v Bessemerju, Pa. pokopali Jurija Ahlin. Prejšnji teden je padel in si zlomil nogo. Odpeljali so ga v Youngstown v bolnišnico, kjer pa je v pondeljek previden s sv. zakramenti umrl. Pogreba se je udeležilo lepo število ljudi, ki so tudi darovali za sv. maše in krasne vence.

V imenu društva KSKJ se je od pokojnika lepo poslovil g. Jakob Leskovec iz Bessemerja. Pokojnik je bil rojen leta 1877 pri Sv. Volbenku, Poljane nad škofjo Loko. V Ameriko je prišel leta 1901 in sicer v Broughton, Pa. Leto pozneje se je poročil z Marijo Jereb doma iz Žirovskega vrha. V zakonu se jima je rodilo 12 otrok, 9 sinov in 3 hčere, ki razen Franceta, kateri je

umrl pred dobrim letom, še vsi žive. Razen dveh mlajših so vsi poročeni. Ustanovili so stavbeno družbo "Bratje Ahlin," ki prav dobro uspeva in napreduje. So res lep vzgled sloge in pridnosti v družini. Ta družina je tudi osim beguncem podpisala botrstvo, od katerih jih je pet že tukaj in tudi so že vsi zaposleni.

Pokojnemu Juriju bodi dobri Bog večni plačnik; žalujoči soprogi Mary, sinovom in hčeram pa naše globoko sožalje. — Naročnik.

Odmevi iz Titovine ali gorke iz "raja"

V Beogradu kroži sledeči dvtip:

"Slišal sem, da je temu in temu danih samo še nekaj tednov življenja," pravi prvi Čeh drugemu Čehu.

"Tako? Od strani njegovega zdravnika?"

"O ne. Od strani Politbiroja," odgovori drugi Čeh.

* * *

Sovjetsko časopisje ima mnogo poročil o zastopju produkcije ter o drugih pomanjkljivostih narodne ekonomije. Taka kritika zavzema včasih obliko humora, kakor razvidno iz sledečega dovtipa v humorističnem listu "Krokodil," ki izhaja v Moskvi:

Kupovalka: Meni ugaja kakovost tega blaga, toda ne njegova barva.

Prodajalec: Nikar si ne delajte skrbi, tovarišica. Ko ga boste enkrat oprali, ne bo nobene barve več.

ČE VERJAMETE AL PA NE

Prijazen možiček se pririne na voz ulične železnice in po dolgem iskanju zapazi nekaj malega prostora na klopi. Ker ga ni bilo dosti, se je ponižno vsedel in prišel ravno zraven stare device, ki je na vso moč sovražila moški spol (menda zato, ker je ni noben pobral) in vsakega sumila, da jih hoče storiti kaj zlega.

Ko se je možiček vsedel prav zraven nje in se je tudi nehoti nekoliko dotaknil v drenju, je devica energično pograbila za dežnik in ga odločno postavila med svoje koleno in koleno moškega sosedu. Dežnik je tudi potem trdno držala, da je tako branila svoje deviško koleno, da ne bi čutilo kosti tistega zasovraženežnega in pregrešnega spola.

Ko je voz ulične železnice ustavil na njeni postaji, je ženska vstala ter odšla na cesto, ne da bi spustila dežnik. Ker je deževalo ga je razpela in odšla proti domu.

Kmalu se ji pa zazdi, da ji gre za sledi. Ozre se in vidi, da gre za njo prav tisti možiček, ki je na vozu ulične sedel poleg nje. Aha je, že ta pravi, si je mislila in pospešila korake proti domu v hudem nalivu. Toda moški za njo ni zaostajal in je bil tesno za njenimi petami. Ženska se je spustila v dir proti domači hiši in ko je dospela do stopnic je kar planila po njih in treščila v domača vrata. Naglo je povznila in šele tedaj, ko je slišala, da ji nekdo odpira vrata, je dobila toliko poguma, da se je ozrla nazaj in ježno zavpila nad moškim, ki je prišel do nje: "Kako si drzneš, nesramnež, zasledovati pošteno ženko! Takoj bom poklicala policijo! Človek zdaj že ni več varen svojega življenja. In kaj hočeš, bi rada vedela?"

Možiček se ponižno odkrije in skromno reče: "Gospa, če ne boste zamerali, bi prosil, če bi mi dali moj dežnik nazaj, ki ste mi ga odnesli iz ulične."

KARL MAUSER:

KAPLAN KLEMEN

ROMAN

Klemen je bil v zadregi. Ni si upal vzeti besede nazaj. "Izberi si ga," je pritrdil, plačal in se nasmejal. Tudi Jelka se je smejala.

Ples je odtrgal mladino od štantov. Klemen je koj videl, da pevec ne bo pričakal. Nemara se nadejajo, da bi prišel mednje.

Naka, v gostilno ne gre. "Domov grev," se je odločil. Nenadoma se ga je oprijelo čudno malodušje.

"Lahko si mimogrede ogledaš moje stanovanje. Saj vem, da te ne bo nikoli k meni."

Iz besede je govorila užaljenost.

Ni se upaj upreti. Utonila sta pod cerkev in počasaj stopala navzdol. Bilo je vroče, iz gmajne je dišalo po zvitem smrekovem lubju in po smoli. Čudna trudnost, ki jo čutiš od nog do poslednje misli, je vzela Klemenu sleherno voljo.

Klemen se je čutil, da je Jelka tako mirna in da prav nič ne prikazuje vznemirjenosti. Da se bo tako unesla, si ni mislil. Alj pa se tako taji in noče pokazati? Gotovo je užaljena, da ji ni nikoli odpisal.

Sam ni vedel, kako bi pogovor nadeljeval. Pa ga je rešila Jelka, ki ga je sama zastavila.

"Prvo leto si končal. Kako se počutiš?"

Strmela je vanj s svojimi velikimi očmi.

"Dobro. Ni mi žal, da sem se tako odločil. Boljše se nisem mogel predati."

Zasmejal se je, pa se mu smeh ni posrečil. Jelkine oči so ga bolele.

"Shujšal si," je rekla mirno in mu usula piškote znova na krožnik.

"Jej."

"Povsod so skrbi. In dosti je učenja."

Ni vedel, kako bi ji prav odgovoril. Svojih bojov ji ne more razgrniti. Koj bi se jih oprijela.

Nato je nenadoma vstal.

"Kam se ti mudi?"

Skušala ga je zadržati.

"Župniku sem obljubil, da bom polodne doma," se je zlagal.

Ni ga več prosila. Spremila ga je do vežnih vrat.

"Zbogom, Klemen! Vem, da ne boš več prišel."

Ni mogla skriti, da se ji tresejo roke.

Ko je stopil čez prag, je bruhnilo iz nje.

"Lahko bi kdaj prišel. Čakala sem te."

Samo obrnil se je, nato pa utonil za ovinkom. Pred Leskami je legel v travo pod jablo in čakal na pevce. Prišli so kmalu za njim. Bili so dobre volje in še k mari jim ni bilo, da je bil Klemen tišji nazaj grede kakor tja grede.

Večer je bil lep, res prazniški. Na Klemena je legel s čudovito težo.

Koj, ko so odmolili rožni ve-

nec, je stopil pred hišo. Sam ni vedel, kam bi se del. Rad bi bil kje v gorah, sam z nočjo in zvezdami.

Kakor kaplje strdi so kanile v spomin besede patra Šerafina, ki mu je bil spovednik.

"Razdajajte se revežem in ne boste zašli. Človek ne more živeti brez ljubezni, in kaj je večjega na svetu kakor biti brat ubogim?"

Klemen je strmel v gmajno, kakor da je onstran nje skrivnost, ki ga vabi.

"Jutri pojdem v Ljubljano," se je odločil. "Moram videti Kremečevega otroka."

In čez čas se mu je še utnilo.

"Kremnka je pa tudi potrebna, da bi ji kaj zanesel."

Misel mu je bila vseč. Pregledala je čudno otožnost, ki se ga je lotila po pogovoru z Jelko.

Dolgo je ostal zunaj. Rahel veter je shladil večer, da je bilo prav prijetno.

Klemen je mislil samo na barake in najraje bi kar v tem hipu peš odšel proti Ljubljani. Zahrepenel je po ušvih otrocih, pa sobican, kjer diši po skrbeh in umazaniji, po pregretih jedilih in plesnivih ostančkih.

Veter je šumel skozi špranje pri čebelnjaku in Klemenu se je zdelo, da gruli Jakopinova grlica.

Gru-gru, gru-gru.

Mesečina je škropila breg in gmajno. Visoko je mesec, daleč gore in noč je prozorna. Klemen bi najraje pokleknil in molil. Počutil se je tako majhnega kakor mravlja ob smreki.

Neznana ihta mu je zadržila grlo. Odtrgal se je spred hiše in legel spat.

Noč zunaj je vasaovala s čebelnjakom, v katerem so šumele čebele.

Gornikova se je začudila, ko se je Klemen napravil za vlak. Vpraševati pa ni hotela. Fant ima gotovo pametne opravke.

Pri Jurjevcu je Klemen vzel moko, ki so mu jo pripravili, pri Žerinu suhih hrušk in krhljev, pri Kosmaču nekaj kafe in jajc.

Za cel nahrbtnik se je nabralo. Kar neslo ga je proti Podhomu. Na Lesce ni hotel. Nahrbtnik je bil pretežak.

Veselo je ga je kar privzdigovalo. Prepocasi mu je vozil vlak. Sicer pa tokrat ne bo odvisen od ure in zvonca. Zvečer bo šel spat v semenišče, zjutraj pa bo bruhnil nazaj.

Z ljubljanskega kolodvora ga je kar neslo. Mesto v poletni soparici se mu je zdelo tuje, razbeljeno. Šele pri trnovski cerkvi se je malo unesel. Vroče mu je bilo, da je kar sihal.

Barake. Tudi med njimi je ležala vročina in za bosopetimi otroki se je kadil prah.

Kremenka je sedela v senci za barako. Kar planila je pokonci. Shujšala je.

Tudi Cenek ga je koj spoznal.

"Tlic, tlic."

"Bučmanček," ga je pobožal Klemen.

"Sama sva doma. Mož pride ob štirih, otroci se pa potepajo."

"Kaj pa Klemenček?"

"Spi. Oh, kar nareja se, gospod. In priden je."

Kremenki se svetijo oči.

"Nekaj sem vam prinesel. Zdaj po otroku boste potrebovali."

Klemenova veselost raste.

Kremenka odpira vrata. V sobi je smrad in vročina. V raztrganem košku spi šesti Kremenčev otrok. Klemen stopi tesno h košku. Kot droben črviček z majhnimi usteči je.

Velika drama slovenske Karantanske države

Pokristjanjenje slovenskih knezov in njihov narodnodržavni pomen

Skof Modest je bil tako imenovani korepiskop in je škofa Virgilija nadomeščal. Ali že leta 763. je umrl. Z njegovo smrtjo je misijonsko delo v Karantani izgubilo važno oporo. Na drugi strani pa je nasprotnikom zrastel pogum. Naglo pokristjanjevanje je pač natelelo na odpor, saj je novo krščanstvo globoko posegalo v zasebno življenje in ves družabni ustroj v deželi. Ker je prav takrat na Bavarskem vojvoda Tasilo začel z uporom proti frankovski nadvladi, so se dvignili tudi Frankom in krščanstvu sovražni Slovenci. Upor je bil verjetno prevsem naperjen proti knezu Hotimiru, ki je bil vladar po milosti frankovskega kralja in je poleg škofa Modesta bil duša vse pokristjanjevalne akcije. Hotimir je upor, bila sta kar dva, zadušil in poklical v deželo novih misijonarjev. To Hotimirovc politično podpiranje pokristjanjevanja pa gotovo ni bilo modro in resnično. Zato je ob njegovi nenadni smrti leta 769, sovrašnikom, sporočajo "Letopisi bavarskega naroda", zrastle pogum, Karantancem (t. j. pristašem kneza Hotimira) pa upadel. Vnela se je tako ostra domača borba, da so duhovniki bili pregnani in je služba za nekaj let bila prekinjena. Biti so morali vsekakor resni boji, da je vanje posegel tudi bavarski vojvoda Tasilo. Čeprav je pred leti vprav on s svojim podporom Frankom Karantance vzbudil k vstaji, se je kot spreten diplomat s Franki hitro izmirlil in je sedaj (leta

772.) z nekako križarsko vojsko šel nad uporne Karantance. Tasilu se je nudila pač lepa prilika, da je s svojo akcijo proti poganskim Slovincem mogel svoj ugled pred frankovskim kraljem spet "popraviti". Na drugi strani pa je Tasilo s svojim vojnim pohodom proti Karantancem, ki se verjetno niso upirali toliko krščanski resnici kot bolj domači knežji rodovini, ki je klicala v deželo in preveč podpirala misijonarje tuje in bila tudi sicer predstavica tuje, bavarsko-frankovske nadvlade v deželi, hotel pod krinko svete, kristjane braneče vojske že vnaprej zatreti vsak poskus političnega upora.

Po Tasilovi vojaški intervenciji se je dežela pod knezom Valtunkom spet pomirila. "Letopisi bavarskega naroda" sporočajo, da je škof Virgilij baje sam prišel v deželo in z veliko gorečnostjo zopet pridobival duše Karantancev, tako da je zaslovel celo kot njihov apostol. Področje njegovega delovanja je segalo tja do izliva Drave v Donavo. Kot Irec se je Virgilij ravnal po starih, preskušanih metodah irskih misijonarjev, ki so krščanstvo širili s pravim apostolskim duhom nesebičnosti in požrtvovalnosti, ne pa z ognjem in mečem in pobiranjem desetin. Zgodovinarji sodijo, da so vprav blage metode irske Cer-

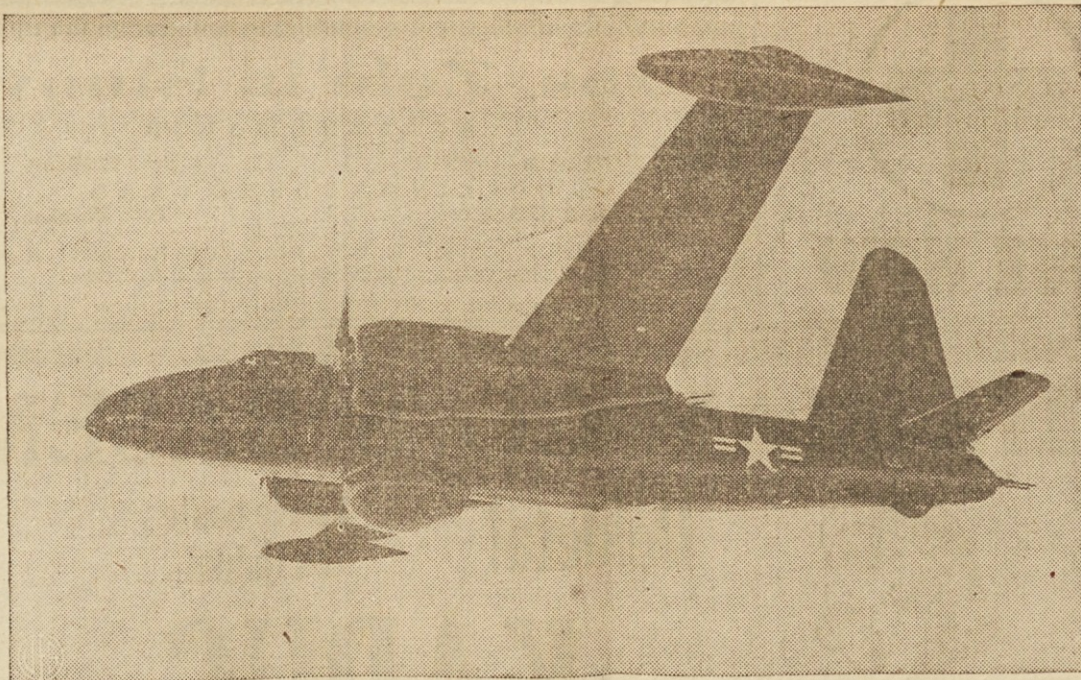
kve med drugim bile vzrok, da so se Slovenci krščanstvu razmeroma malo upirali. Pa še ti upori, tri vstaje, prejkone niso bile samo verskega, marveč tudi političnega značaja.

Ko omenjajo "Letopisi bavarskega naroda", da je Virgilijevo misijonsko področje segalo do izliva Drave, nas s tem mimogrede spominjajo važne odredbe francoskega kralja, ki je leta 796. določil, naj bo Drava meja med misijonskim področjem salzburske nadškofije in oglejskega patriarhata, čeprav je pred prihodom Slovincem v Alpe imela oblast nad vzhodnoalpskimi deželami oglejska Cerkev. Misijonska delavnost salzburskih škofov in rodovnikov samostana sv. Petra v Salzburgu med Slovinci pa je povsem naravno salzburski Cerkev priključila novo misijonsko ozemlje. Oglejska Cerkev se je šele za patriarha Pavlina (787-802) z večjo vnešo lotila širjenja krščanstva na slovenskem ozemlju južno od Drave. Tudi oglejski misijonarji so se hvaljevredno držali zmernih metod salzburske Cerkev: prizanesljivost in blagohotnega pouka. Kakor na salzburskem tako je tudi na oglejskem področju med slovenskim narodom kmalu zrastle cela vrsta cerkev. Med najstarejšimi slovenskimi svetišči v oglejskem patriarhatu slovi cerkev sv. Kvirina pri St. Petru v Načički dolini. Ta, ob robu beneških Slovencev se nahajajoča cerkev je bila kot Gospa sveta na Koroškem nekaka matična cerkev. Obe sta bili zgrajeni pred 1200 leti in sta pričli zgodnjega krščanstva med slovenskim narodom, ki je po izpričanih zgodovinskih sporočilih zares prvi med slovanskimi narodi sprejel krščansko vero in se v sklepu francoske države prvi in docela vključil v družino zapadnih krščanskih narodov in v krog zapadne evropske kulture.

Dr. M. T.

Najnovejša varnostna obleka v tej atomski dobi, ki so jo iznašli za obrambo v slučaju atomskega napada. Na sliki sta Chief Petty Officer William Walker iz Porchester in WREN Sheila Withington iz Nuneaton pri vaji, kako se uporablja ta obleka in aparat.

Letalo proti podmornicam. — Velikanski napredek za boj proti podmornicam je pokazal program naše bojne mornarice, ko je bil naznanjen izdelek Lockheed P2V-4 Neptune letala. To letalo lahko zasleli nekaj za radar neobčutljivo "snorkel" podmornico v vsaki globini morja in jo uniči brez pomoči bojnih ladij. Letalo je opremljeno s posebnimi radio aparatom, ki se ga spusti v morje in ujame šum pod morničnih propelerjev.

Berite roman, ki vzbuja zanimanje povsod, kjer žive Slovenci!

"TA ROMAN BI MORALI BRATI VSI SLOVENC!"

soglašajo narodni voditelji kot škof dr. Rožman, pesnik Ivan Zorman, pisatelj Karel Mauser in drugi odlični možje, pa tudi preprosti čitatelji

Knjiga obsega 274 strani, je trdo vezana z lepo naslovnimi sliko (na levi) in stane \$3.00, po pošti \$3.25, po pošti izven mej U.S.A. \$3.50. Denar pošljite z naročilom.

Naroča se pri:

AMERIŠKA DOMOVINA ali TRIGLAV PUBLISHING
6117 St. Clair Ave. 1107 E. 74 St.
Cleveland 3, O. Cleveland 3, O.

Naprodaj tudi pri tvrdkah:

GRDINA GIFT SHOPPE, 6113 St. Clair Ave.
A. KOLLANDER, 6419 St. Clair Ave.
STEVE F. PIRNAT, 6516 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

V Milwaukee, Wis., pri
OBZOR PUBL. CO., 830 So. 5th St.

IVAN JONTEŽ

Miting na pokopališču v Dolini

Tržaška "Demokracija" od 10. febr. poroča pod gornjim naslovom sledeče:

Dolina — Miting na pokopališču.

Po naslovu sodeč bi vsak mislil, da so imeli rdeči miting na pokopališču kje tam daleč za železno zaveso. Toda resnica je na žalost drugačna! Miting na pokopališču se je vršil par metrov pred železno zaveso, in sicer v Dolini na Svobodnem tržaškem ozemlju! Kot pravijo priče, je bilo tako:

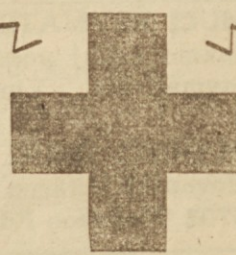
Sredi januarja je umrl v Dolini komunistični propagandist, ki zaradi cerkvenih predpisov ni mogel imeti cerkvenega pogreba. Velik pogrebni sprevod se je vrstil v popolnem redu in miru, le na koncu je sam dolinski župan naredil netaktnost, da je ob odprtem grobu napadel Vatikan in duhovnike, ki da pripravljajo novo vojno. Končno bi se vse to kar pozabilo, saj razen resnično užaljenih rdečastih kristjanov niso ne pravi komunisti ne pravi katoliki obojoli duhovnike odsotnosti pri pogrebu.

Toda par dni nato se je zgodila težka nesreča na cesti in smrtna žrtev je bil 30 letni Bandi Franc iz Prebenega, občine Dolina. Ta je imel cerkveni pogreb, čeprav bi radi komunisti pokojnega Bandija drugače sodili kakor Cerkev. Ko so torej "rdeči očetje" slišali, da bo pri prebenaškem pogrebu navzoč duhovnik, so napravili za komunizem nepopravljivo napako: tisto popoldne 20. januarja je šla med rdečimi ta parola: "Vsi na pokopališče!"

Dušan bo govoril!" In res so iz vseh strani prilezle "ženice" in Titovi in Stalinski sinovi. Po končanem cerkvenem obredu je spregovoril župan Dušan Lavriha. Kar Dolina stoji, še ni bilo tako ostrega napadalnega govora proti Cerkvi. Če pomislimo, da je bilo to na pokopališču, ki velja za vse omikane ljudi kot sveti kraj, tedaj moramo reči, da pomeni 20. januar škandal in skrunitev pokopališča v Dolini. Netaktnost "nagrobnege" govora je v tem, da je g. župan proglasil mrtvega Bandija za človeka kot ni bil in to samo za to, ker je hotel ponižati domačega župnika, ki je temu dovolil cerkveni pogreb, prvemu pa ne. Drugih "nagrobnih cvetk," kot n. pr. o duhovnikih-hinavcih, o sodnem dnevu itd. sploh ne omenjamo.

O tem težkem incidentu v Dolini se vprašujemo: ali se smejo vršiti žaljivi politični mitingi na pokopališču? Ali jih sme policija sploh dovoliti? Ali je sploh bilo dano dovoljenje za ta miting? Ali so vasi ob meji sploh še v pasu A, ko doživljamo take izpade?

All
may help
through your
RED CROSS

Give Now!

DELO DOBIJO

Pek dobi takoj delo

Restavracija v mestu potrebuje tekoj peka; treba je peči vsako vrstno pecivo. Dobra plača. Treba je poslati pismene ponudbe na upravo Ameriške domovine po šifro "Pek," 6117 St. Clair Ave. (59)

Ženska dobi delo

Za hišna dela podnevi. Delo je na zapadni strani mesta. Pokličite TRinity 1-4265. (60)

MALI OGLASI

Naprodaj

je zemljišče s poslopjem, katerega se lahko porabi za garažo. Velikost 70x280. Na Highland Rd. približno 200 čevljev od Bishop Rd. Tel. RE 1-7658 (59)

Sobe iščejo

Srednje star zakonski par brez otrok bi rad dobil 3 ali 4 sobe okrog 71. St. St. Clair Ave. in Superior Ave. Kdor ima kaj primerne, naj sporoči v Terrace Beauty Salon, 1161 E. 71. St. kadar koli, razen v nedeljo in ponedeljek, ali pokličite UT 1-1641. (59)

Zdravnik išče stanovanje

Slovenski zdravnik dr. Mersol ki ima urad na 6127 St. Clair Ave. bi rad dobil zase in družino 4 do 5 sob. Stanovanje naj bi ne bilo oddaljeno več kot 15 do 20 minut peš hoje od njegovega urada. Kdor ima kaj primerne, ga je prijazno prošn, naj to takoj sporoči pismeno na njegov urad, ali pa naj pokliče HE 1-3711 ali pa HE 1-1270. (58)

Furnez kupimo

Kupimo že rabljen furnez. Ga pridemo takoj iskati in plačamo na mestu v gotovini. Pokličite WI 1-7171, zvečer pa PO 1-7184. (Mar. 21, 23, 28, 30)

Protect Against VITAMIN DEFICIENCY With

ONE A DAY

MULTIPLE VITAMIN CAPSULES

Each One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsule furnishes the full basic daily quantity of five vitamins whose requirements in human nutrition have been established.

You can't buy better vitamins no matter what you pay for them. One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsules are guaranteed to be full potency, as shown on the label.

Make One-A-Day your Buy Word for vitamins. Get them at your drug store.

MILES LABORATORIES, INC.
Elkhart, Indiana

POLOM

POSLOVENIL VLAD, LEYSTIK

Drugo jutro — bilo je v soboto — se je Mauricevo stanje nenadoma izboljšalo. Bil je monog mirnejši, mrzlica je ponehala, in Jeanu je bilo v veliko veselje, ko je videl Henrijeto, ki se je smehljala in vedno iznova sanjari o tem, kako bodo vsi trije živeli tesno skupaj v še vedno mogoči sredi, o kateri se ni hotela jasno izraziti. Ali jim bo usoda milostljiva? Vse noči je prečela, ni se ganila iz te sobe, ki jo je njena rahla, tiha skrbnost navdajala kakor z neprestanim božanjem. Tisti dan se je Jean zakramljal pri svojih prijateljih z nekakšnim drhtečim zadovoljstvom, ki se mu je sam pri sebi čutil. Čez dan so bile čete zavzele Belleville in But-

tes-Chaumont; samo pokopališče Pere-Lachaise, izpremenjeno v utrjeno taborišče, se je branilo. Jeanu se je zdelo, kakor da je vse pri kraju, trdil je celo, da ne streljajo nikogar več. Pripovedoval je le o čedah jetnikov, ki jih spravljajo v Versailles. Zjutraj je srečal ob nabrežju takšno trumo, moške v svršniku in goloroke, ženske vseh starosti, nekatere z razdrapanim obrazom furije, druge v cvetu svoje mladosti, otroke jedva petnajstih let, val bede in upora, ki so ga vajoki gnali po jasnem solncu, Versailleski meščani pa so ga baje sprejemali s palicami in dežni. ki ter s klicij zasramovanja.

V nedeljo je Jeana zgrabila groza. Bilo je poslednji dan zločestega tedna. Tisto jasno in toplo praznično jutro je čutil že izza zmagovitega solnčnega vzhoda vejanje poslednjih drgetov krčevitega umiranja. Šele zdaj se je bilo razvedelo ponovno pobijanje talnikov: kako so v sredo v La Roquette ustrelili nadškofa, župnika Madelienske cerkve in druge poroke, kako so v četrtek streljali dominikance v Arcueilu kakor zajce na begu in kako so v ulici Haxo na dolžino puške ustrelili še sedemdeset drugih duhovnikov in orožnikov. Divja strast povračanja je bila iznova razveta; čete so trumoma morale poslednje jetnike. Vso krasno nedeljo so neprestano pokale puške na dvorišču Lobausk vojašnice, ki je bila polna smrtnega hropenja, krvi in smodnikovega dima.

V La Roquette so nagnali na kup dvestosedemindvajset nesrečnikov, nabranih po slučju kakor ribe v mreži, ter streljali nanje, dokler niso bili kar raztrgani od krogel. Na Pere-Lachaise, ki so ga štiri dni bombardirali ter ga naposled osvojili grob za grobom, so jih spodili stoinosemštrideset k zidu, ki je zaplakal velike rdeče solze; troje njih, ki so ranjeni ušli, so zopet ujeli ter pokončali. Koliko poštenih ljudi je prišlo na enega lopova med temi dvanajstimi tisoči nesrečnikov, ki jih je komuna stala življenje! Povelje, da naj se pobivanje ustavi, je bilo res

baje prišlo iz Versaillesa, toda morili so vseeno še. Thiers je moral v svoji čisti slavi kot osvoboditelj zasedenih pokrajin ostati legendarni morilec pariški, dočim je bil Mac Mahon, premaganeec froeschweilerski, čigar proklamacija, nanašajoča zmago, je še pokrivala zidovje, zdaj le še zmagalec na Pere-Lachaise. Solnčni, nedeljski Pariz se je zdel praznične volje, ogromna množica ljudstva je polnila zopet zavojane ulice, izprehajale vse lili obrazov so postopali okoli, da vidijo kadeče se razvaline pogorišč; matere, držeče smejajoče otroke za roko, so postajale ter za hip radovedno prisluškavale k zamolkemu streljanju pušk v Lobauski vojašnici.

Ko je Jean v nedeljo zvečer po solnčnem zahodu stopal po mrčnih stopnicah v ulici Des Orties, se mu je skrčilo srce v strašni slutnji. Stopil je v sobo in takoj je videl neizogibni konec: Maurice mrtev na mali postelji, zadušeni od krvavenja, ki se ga je bal Bourroche. Rdeče slovo zahajajočega solnca je prihajalo skozi odprto okno, dvoje sveč je že gorelo na mizi ob zglavju postelje, in Henrijeta je klečala v svoji vdovski obleki, katere nikdar ni odložila, ter tiho plakala.

Ob glasu korakov je dvignila glavo, in groza jo je izpreletela, ko je videala vstopiti Jeana. On, ves potrjen, je hotel prijeti jo za roke ter v objemu združiti svojo bolečino z njeno. Toda čutil je, kako ji drhte drobne roke, kako drhti in se upira vse njeno bitje in se na vekomaj trga od njega. Ali ni bilo zdaj končano med njima?

You, too, can help
through Your
RED CROSS

GIVE NOW

Mauricev grob jih je ločil kakor prepad. Tudi on ni mogel drugega, kakor da se je zgrudil ihte na kolena.

Po premolku je Henrijeta izpregovorila.

"Stala sem s hrbtom proti njemu in držala skodelico juhe, ko mahoma vzkriknil... Jedva sem imela časa, priteči k njemu; umri je, kliče med valom krvi mene in tudi vas..."

Njen brat, moj Bog! Njen je od rojstva obočavani Maurice, ki je bil njen drugi jaz, on, ki ga je vzgojila in rešila! On, njena edina ljubezen, od kar je v Bazeilles-u gledala ob zidu trupo svojega ubogega Weissa predrti od krogel! Vojška ji je torej vzela zdaj vse njeno srce, in sama je ostala na svetu, vdova in sama samcata, brez žive duše, ki bi jo ljubila!

"Ah, prokleta!" je vzkliknil Jean med ihtenjem, "jaz sem kriv!... Moj dragi mali, ki bi bil dal življenje zanj, in ki sem ga umoril kakor zverina!... Kaj bo z nama? Ali mi kdaj odpustite?"

In to minuto so se srečale

njiu oči, in to, kar sta morala zdaj jasno čitati v njihovem dnu, jih je potrla do kraja. Preteklost je vstala pred njima, tista izgubljena sobica v Remilly-u, kjer sta preživela tako žalostne in vendar tako sladke dni. On je našel zopet svoje sanje, najprej nezavedne, nato jedva opredeljene: življenje tam doli, ženitev, hišica, polje, ki bi zadoščalo, da redi dvoje skromnih, poštenih ljudi. Zdaj mu je bilo vroča želja in vedno jasnejša gotovost, da bi bilo z žensko, milo kakor ta, tako marljivo in tako pogumno, življenje postalo pravcati paradiz. In tudi ona, ki se nekoč v čistem in nezavednem darovanju svojega srca ni dotaknila teh sanj, je gledala zdaj jasno in je namah razumela vse. Te tako daljne možnosti je takrat sama želela, ne da bi se zavedala. Zrno, ki je izprva le kalilo, je na tistem pogladi; s pravo ljubeznijo je zdaj ljubila tega moža, poleg katerega se je čutila izprva le potlačeno; to so si razodevali njiju pogledi: v tej uri sta se ljubila brez prikrivanja, pa le, da se ločita za vselej. Še ta

strašna žrtev je morala priti, še to poslednje odrtnje; njiju sreča, večeraj še mogoča, se je danes danes porušila z ostalim vred ter odplavala na valu krvi, ki je umoril njenega brata.

Jean je vstal z dojem in mučnim naporom kolen.

"Z Bogom!"

Henrijeta je nepremično obklečala na opečnem tlaku.

"Z Bogom!" Jean je bil pristopil k Mauricevem truplu. Gledal ga je, kako je ležal s svojim čelom, ki se je zdelo zdaj še višje, gledal njegove prazne oči, ki so zrle včasih nekoliko noro; zdaj je bila njih norost ugasnila.

IZBERITE ...

ELEKTRIČNO KUHO

RADI SNAGE!

Elektrika je EDINA perfektno čista stran kuharske toplote.

Z moderno električno pečjo ostane vaš kuhinjski zrak bolj svež in bolj čist. Vaša kuhinja in prpomoki ostanejo svetlejši. Prihranili si boste na čiščenju in stroških. Prihranili si boste na času in denarju VSAK DAN V LETU!

Oglejte si 1950 električne peči SEDAJ pri vašem trgovcu z električnimi potrebščinami. Pomnite — stane samo 7c na dan za elektriko, da si kuhate na ta čisti, hitri, varni, lahek način.

The Illuminating Company
ALWAYS AT YOUR SERVICE
IN THE BEST LOCATION IN THE NATION

"TEN O'CLOCK TUNES"

VSE ZNANE MELODIJE
VSI NAJBOLJŠI GLASOVI

Pet dni v tednu — od ponedeljka do petka
Zjutraj ob 10 — WGAR in WICA — zvečer ob 10 WHK

MAX'S AUTO BODY SHOP

MAX ZELODEC, lastnik

1109 E. 61st ST.

TEL. UTah 1-3040

Se priporoča za popravila in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

VAS MUČI REVMAZIZEM?

Mi imamo nekaj posebnega proti revmatizmu. Vprašajte nas.

MANDEL DRUG

slovenska lekarna
15702 Waterloo Rd.

They'll try even harder
to catch the Bouquet
if the
Flowers
are from

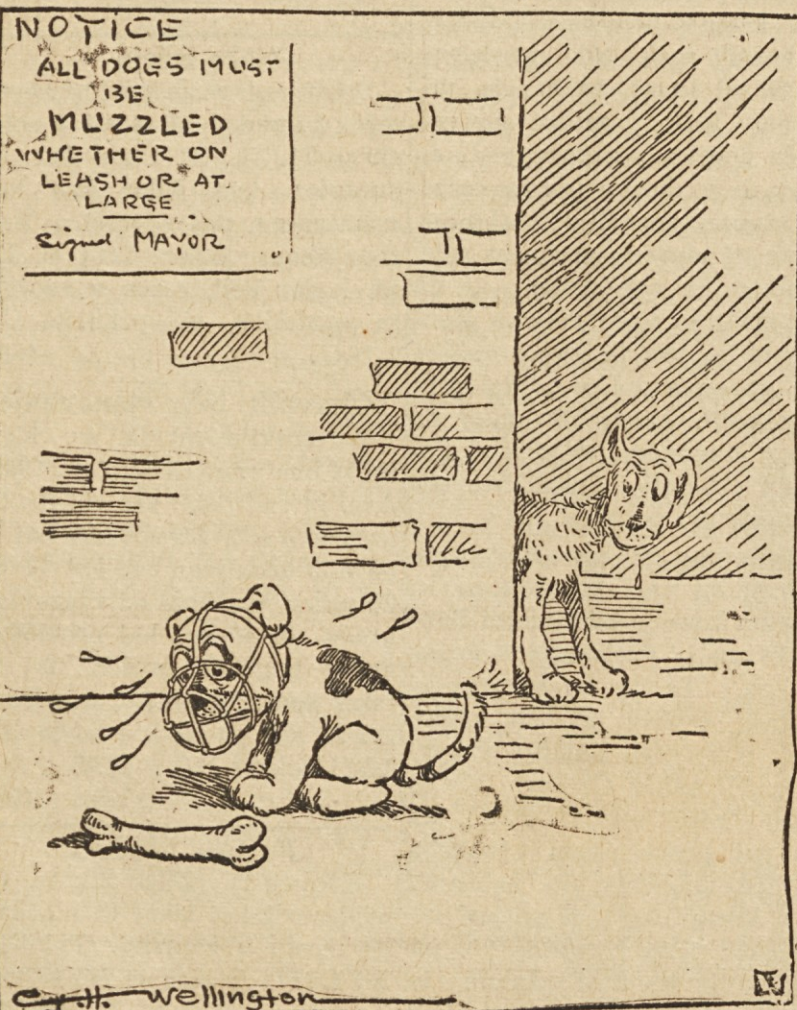
CENTA
slovenska cvetličarna
CVETLICE ZA VSE PRILIKE
STANLEY in JULIE CENTA,
lastnika

1551 Hayden Ave.

Phone: GL 1-6876

Res.: GL 1-1539

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

THE MAY CO.'S BASEMENT

Dekleta!

Vesele boste
teh ljubkih

KAPUC

vse volnenih covert

Mere
7 do 12

4.44

Vsako dekle ima rado lep kapuc... ki so narejeni v vseh volnenih covertih, brez podloge, lepo taffeta robljeni, na vsaki strani poševni žepi. Izberite od plavih, zelenih ali rdečih.

ZA veliko noč! Dekliške nove 75% volna, 25% rayon

2 kosa bolero obleke

Mali bolero jaketi imajo krasen pastel plaid vratnik in krasno prirojen žep, ki se prilega pisanemu krilu. Zelo lepe za veliko noč in vso pomlad. Plave z plavim ali pink plaid. Mere 7 do 14. Naročila po pošti in telefonu sprejemamo. Pokličite CHerry 1-3000

Basement Girls' Wear Department

3.99

MI DAJEMO IN ZAMENJAMO
EAGLE ZNAMKE

Dečki!

2 kosa, kratke hlače

BOXER OBLEKE

Z zipper
fly

1.98

Popularen boxer moda z sanforiziranimi kratkimi hlačami s pisano polo srajco. Hlače so napravljene z elastičnim pasom, zipper fly, fino izdelane po "Don Roberts." Mere 4 do 12, rujave, sive, zelene ali plave. Največ, kar se skrčijo 1%.

Deške, 2 kosa zipper spredaj
Boxer dolge hlače obleke

Fino narejene pisane polo srajce z sanforiziranimi dolgimi hlačami, napravljene z polnim zipper fly, gripper pas, zavahane spodaj. Izdelane po "Don Roberts." Rujave, sive, zelene ali plave, mere 4 do 12.

Naročila po pošti ali telefonu sprejemamo.

Pokličite CHerry 1-3000.

Basement Boys' Clothing Department

2.98

